

Выходитъ во Львовъ що Середы и Суботы (кромъ рускихъ снятъ) въ 4-5 лѣтъ по наудину. Денаръ за листъ "Бібліотека польська, пояснила" виходить по 2 печати аркушъ каждого 15-го въ постѣдѣлъ для каждого жителя.

Редакція, адміністрація і експлуатація подъ Ч. 15 письмъ Галицкій.

Нові листы, посыпки і реклама можуть пересыпти подъ адресою: редакція і адміністрація "Дѣло" Ч. 15 письмъ Галицкій.

Рукописи не возвращаются только на посередине застежение.

Подписано членомъ 10 кр. а. в.

Запросники до предплаты.

Съ днемъ 1 (13) цвѣтия разпочалася другое четвертьцѣе нашего выдаванія, тоже просимо о скорѣе отновленіе предплаты и о выплатѣ всѣхъ залогостій.

Условія предплаты на "Дѣло" и "Бібліотеку польскую" выписаны пояснили оставаться недѣльными.

Судъ державный

рада державна.

Дні 11 листопада 1880 вѣбувалася вибори трехъ посланцій до рады державної боляшти посѣлості горішної Австрії, при чѣмъ уважають способомъ, щобъ въ тихъ виборахъ вибрали посла консервативнаго, приклоннаго теперини боляшти рады державної и теперини міністерству. А почене боляшти виборцівъ була доси вірионконституційна, тоже вибрано до виборчої листы 14 посѣлості виборцівъ, до вибору неуправненыхъ, и изъ той способомъ выбрано дѣйстію трехъ консервативнаго посланцій: гр. Диркгайма, бар. Гайдена и опата Мовера — 57 голосами противъ 50 гол. вірионконституційныхъ. Протести внесени противъ тихъ виборахъ не осигнули свои цѣли, бо боляшти рады державної, дорожачи приростомъ трехъ голосомъ для своєї партії, уважають тіхъ вибори важними. Ки. Аверсперга и 28 виборцівъ не поперестали на однихъ протестахъ, але внесли жалобу до державного суду (Reichsgericht) щобъ державний судъ уважає, щобъ державний судъ уважає, що горішно-австрійське намѣтництво черезъ встановленіе до виборчої листы 14 доси неуправненыхъ (изъ жалоби вичисленыхъ) виборцівъ и черезъ неуважданіе рекламації внесеної противъ листы виборчої нарушило политичне и конституцію запоручене виборцівъ.

Державный судъ по переведенію правилъ вибори дні 13 (25) цвѣтия с. р. сїї вибори, котрими уважають, що гор. австр. намѣтництво черезъ вписанье до листы виборцівъ 12 неуправненыхъ виборцівъ нарушило политичне и конституцію запоручене право виборцівъ великої посѣлости горішної Австрії, а именно ихъ право вибору.

Въ обширнаго умотивованія сего вибору наведено лише важній уступки, познай спразу сихъ виборцівъ горішної Австрії мають наслѣдъ толькъ посерединѣ интересу.

Заступникъ правительства подіється при розгляданнѣ два формальни замѣти, именно: 1) замѣтъ некомпетенції державного суду рѣшити тулу справу виборцівъ, а 2) замѣтъ, браку легитимації ии. Аверсперга и его 28 товаришівъ-виборцівъ вносити жалобу въ той спрагъ передъ державнимъ судомъ. Тымчасомъ судъ державный має свою розірваніе обмежити виключно лише на то, чи чесьше поступованіе збо варядженіе адміністративної власти при переведеныхъ виборахъ нарушено або не нарушено икакъ політичне, конституцію запоручене право, — чимъ совсѣмъ не віддається къ компетенції рады державної що до питання, чи вибраний посолъ має уважатись ико важко або не важко вибраний."

Що до другого замѣту о браку легитимації ии. Аверсперга и 28 тов. вносити жалобу въ причини, що до листы виборцівъ вписано такожъ неуправненыхъ виборцівъ, мотивы державного суду межи іншими таїхъ висказуються: "Въ §. 26 ординації виборчої до рады державної признаю кожому управляющему до вибору право, вносити рекламації противъ уложеній черезъ намѣтника листы виборцівъ, а то такожъ въ причини втигненія до сїї листы неуправненыхъ до вибору. Жаданье, щобъ до виборчої листы не втигнано неуправненыхъ, есть правомъ політичнимъ и заразомъ правомъ конституцію запорученімъ, бо признаніемъ виборчою ординацію, котра есть частію конституції державної".

Выказавши далѣше, що въ тоймъ случаю дѣйстію неправно вписано до листы виборцівъ 12 неуправненыхъ, приходить державный судъ въ своїхъ мотивахъ до заключенія, що тутъ черезъ неправне вписане до листы виборчої неуправненыхъ — нарушено політичне и конституційно запоручене право виборцівъ боляшти посѣлости горішної Австрії.

Хотій судъ державный виразно висказавши, що его виборомъ виборъ ви-

шевъ згаданихъ трьхъ посланцій оставає иенарушений, мимо того однакоже не дастъся заперечити, що сїї виборъ трьхъ консервативніхъ посла виборъ починає на иенарушенній ідентичності рады державної, уважаючи сїї виборъ важнимъ, немою то потвердила тую неправильсть, що отже межи судомъ державної а разомъ державною вибродився конфліктъ. Безеторонний, на строгихъ правильнихъ основахъ опертий виборъ державного суду показує ясно, що боляшти рады державної противъ права потвердила иенарушений виборъ. Сїї при проаналізувши Юл. Пузини сказали мы, що автономистична боляшти рады державної заподіяючи жаданія справедливості а руковоючи лише наглядами свого сторонництва, ступає на дуже небезпечну дорогу, котра совсѣмъ не веде до скріплени позиції автономистичної боляшти. Рѣшеніе державного суду есть безперечно тяжкимъ ударомъ для автономистій и повинно ихъ звернути въ хибні дороги: сила передъ правомъ. Для нації Русинівъ есть се примѣръ, якъ то и мы не повинні попреставати на жалобахъ, але въ кождомъ случаю покривженія до послѣднього доходити своїхъ правъ, а тоді бодай моральна побѣда останеся при нації.

ДОПИСИ.

Зъ Шельпакъ. (Польськіе домашніе духовенство.) Досить у насъ нынѣ говорится о рекламиаціяхъ, але здеся же иль, мало кто рахує, щобъ переслѣдити, що його чекає по реформѣ податку грунтового. Коли другій пишуть о присахъ, даютъ свои уваги, я хочу назести прикладъ. Не знаю якъ где, наведу дійного примѣръ власній.

Парафія Шельпаки упосажена 115 моргами землї. Доходъ въ грунту цѣлого бути оцінений на 170 зр., таїкъ що додатку до конгресу побирає парохъ 82 зр. 49 кр. а. п.

Податокъ 35 зр. 68 кр. платить фондъ релігійний. Парохъ, яко підъ конгресою, не платить еквіваленту, альманіту и т. д.

ГДЕЦО О ДѢЛО

"Histoire de la littérature contemporaine chez les Slaves"

par C. Courrière membre du Comité slave de Kiev (Paris, G. Charpentier, 1879).

(Даліше в книзь.)

Галичина не буда крѣвницемъ борбъ кропавшихъ (?), ни авантурничихъ виправъ козаківъ (?!), ни порохобій гайдамаківъ, ділого й не могла мати того репертоару богатого и розличного думъ историчнъхъ, якій находиться въ Українѣ. Однакоже видно, що она (Гал.) уважають надежду, що діялося за кордономъ въ степахъ, и сохранила її вірний отгомонъ сильного гомонівничества по Українѣ. Бандуристы и кобзарі осії окраїни мали проходити въ Галичину, котра и сама дѣйствія смерти славного гетьмана Вишневецького, іваного танцю, козакомъ Байдою, вищіе и ограбленіе Варни козаками, побитіе Поляківъ черезъ Хмельницького, смерть Начака, Морозеніца, рязаню Уманську, набіги Татарські и пр. Въ бандуристахъ домашніхъ находиться тую строгостъ правили патріархальнаго и то почасти честі семіномъ, якимъ въ загальнѣ боячущихъ домашніхъ житіе Славянія. И тутъ автору находитъ одну таку балду, въ дальній продовженнії: "Ніхай любовій суть въ світі, східній съ українськими",

приводичи въ пошибъ хорошомъ переводѣ івено: "На що мене зачинаєшъ?". Пѣснѣ любовній суть, майже занеснії въ супроводѣ съ танцемъ, иль въ сербськомъ колѣ, котрый называють короводомъ. Найславнѣйша форма сего танцю есть коломийка, котру Словаки знаютъ підъ іменемъ каламайки. Мельодія есть въ 2/4 таїтъ, іль въ іраковику; пѣсня вложена въ 4 або 6 строчокъ. Коломийка въ почети особливо у мешканцівъ Карпатъ, въ Гуцулівъ. Та гордѣсть горінки, нынѣ значно здегенерованій, були колись Чорногорцами Галичини. Коломийка суть дуже численній, — можна відоми заповіти цѣлі томы, но едину (?) ихъ варгость становить лише музика (мелодія) и танецъ."

На тоймъ вінчиться розвідка п. Сонгієра надъ іншимъ духовнымъ и політичнымъ житіемъ! Тое житіе, въ очахъ автора-Француза а съ тымъ и въ очахъ Европы миніатурне, виразно неопредѣлене. И не дивини, божъ самъ авторъ признає, що мы свободній що йоно дернія la veille, вѣтъ вчера. Знажаюши, що толькъ столітній галицька Русь проживала сїї, дуже інвірніхъ обстоятельствъ польського панування, то честь свободы вѣтъ 1848 р. спрадвѣ короткій иль розмѣрності до 500-лѣтію неволі — и тую свободу спрапедливо називши авторъ ичера-

шию. Но и та свобода запоручена ізмъ конституцію, до іншіхъ существує для нації ино на паперѣ въ арт. XIX. основныхъ законівъ державнихъ. И що жа на сїї сать — оцінка публична? "La gaieté du plus fort est toujours la meilleure", втівній дає ю мочанье на наші жалобы, ремонстрації, що тутъ черезъ неправне вписане до листы виборчої неуправненыхъ — нарушено політичне и конституційно запоручене право виборцівъ боляшти посѣлости горішної Австрії.

Хотій судъ державный виразно ви-

ситети на полі экономичнѣмъ въ сторони нашихъ непрошеныхъ "цивилизаторій" останутся безъ успіха такъ доціо, поки не устане роковъ вражда присланцівъ противъ автохтоній. Нынѣ однакоже видимъ, що та вражда, замѣтъ щобъ уставати, стиснувшись до борбы a toute outrance...

Юліанъ Федоровъ.

— Одинадцятілтній хлопецъ — незвичайнимъ математикомъ. Въ Броварахъ въ чернігівській губернії жіє 11-лѣтній жідокъ, іменемъ Лейбъ Моцкінъ, котрый отиначається надзвичайнимъ здобичами до математики. Знає більше не толькъ основною ізому математику съ алгеброю и розвязує въ память розв'язанія съ 5 и 6 цільовими, але ему не тайна и висока математика, іменно тригонометрія сферична, геометрія аналітична, а підуть рахунокъ диференціональний и інтегральний. Того всеого научившися більше безъ всікою помочи, а лише въ книжкахъ, котрій доставляє ему його отець, такоже любитель математики. Теперъ трудиться малій Лейбъ надъ розвязаньемъ тихъ задачъ зъ учебниківъ, котрій ідоли його думки не конче добре розвязавъ математику п. Іванову, видавшій книжку съ розвязаннями тихъ задачъ. Та розвязана, котрій уложивъ більше доси, перевищають дѣястю свою короткотю и ясностю розвязанія п. Іванова.

Бесѣда посла сов. Ковальского

противъ признания важности выбору

пос. кн. Пузыны

выголосена та підпіт' позаду дні 4 лютого 1881.

(Zimmer)

ІІ. справождаєць хотінъ тую дробнію по просту помнити я висказавъ ту передъ нами гарну теорію про інтерпрета-

цю дотычашого уступу права, — только

що тая інтерпретація дуже простий спосібъ прямо обалює ціле поступання при виборѣ до ряды державнай. Отожъ се для него головна рѣчь, о прече бѣль сонсѣмъ не дбас. Нехай же за тою названною теорією іде, кто хоче; але въ австрійскомъ парламентѣ, где предъ существуїче право новизни мати силу, заповне не пайде за нею али однит образованый юристъ. Ба, бѣль думаетъ, клааде навіть немалу нагу на тое, що коли часы кончахъ, виготовленіи другу іншотъ ви-

борту и не протестовали, то уже все было
глазом. Але не было тутъ о пониманье и
членовъ комиссии, але о томъ, чи и о сколько не-
ресторіяло якъ слѣдъ обознажутоаго права
чи нѣ. А зирочамъ протестовали предѣтъ
члены комиссии: Церкеніть, Можъ
Раковскій, а промъ нихъ еще 29 дру-
гихъ избирателей, и протести ихъ лежатъ
передъ нами. А чому же не переслужили
тыхъ членовъ комиссии? Они чѣмъ булѣ
не одно выяснили въ булыбѣ достаточно
толкували свое загадочное поступованье. Ахъ
гдениде будо винакше рѣшено — и тому го-
мусѣвъ властивый жаленръ остатись тайно
и порости тикюю.

Порходжу до нового уступу. Въ суперечии Справоудавлия большинства выражалось, что спровадаець даже парламентарно однажды за своихъ товарищъ. Такъ было именно говорить о первомъ спроводдании Ви. п. дешупованого Вебера. И. дн. А. Г. Веберовъ, якъ видѣто, стоялъ неизвѣстной пригода при отчтываніи подписаній членовъ комисіи на высшемъ засѣданіи стансіонарной сенатской документальї. Отчмѣнѣе не каждому все знать, а кто же гдѣлъ бытъ побѣдить и скаже: ось ту бачу блудъ, — не мусить же вѣсъ о тѣхъ каждомъ на гдѣсть говориги! Шожъ за пригода стояла икона Веберовъ? Малочи изъ рукахъ любятъ выборки и списы голобой стансіонарной спостерѣгъ онъ, що на однажды документъ подписаній членовъ комисіи были такій, а на другомъ инаякій; бывъ прочитанъ икона не на однажды списѣ на латинскому глаголицѣ азбукѣ, а на другомъ выдавалася ему линію словенскими. Ось замѣтилъ себѣ чимало правѣкъ, щобъ отцифрувати подписаны — рожумъся о колѣко звѣстно скрежѣ буквы, котрѣ бывъ всѣ уважаютъ латинскими — и прийшонъ до того внесенія, що ту икона пофальшивано, бо члены на обоихъ документахъ не одинъ и тѣ самі. Але дѣло выяснилось сейчасть изъ выдаѣй легитимаціи иконы. Показалося изъ первій поглядъ, въ помылка пойшла изъ того, что члены комисіи выборокъ подписанались разъ латинскими, разъ русскими буквами. И не дивулюсь сего, що осъ Веберь не умѣетъ надлежно прочитать рускаго письма, котрого можетъ николи и не вѣрютъ; сего отъ него и ждетъ годъ. Але одно мене праздно и немало удивляло: що и спровадаець большинство, котрый случайно отцифрувати тѣи глаголицѣ, самъ не знаетъ, киъ ихъ называются. Подумайте себѣ, юнъ III: бывъ санъ, икъ се и разъ и при неоднѣй случайности голосуетъ кога Русиномъ, — а предѣлъ называє тѣи буквы разъ греческими, разъ славянскими, разъ российскими, а только праѣдѣло не може, чи не хоче оказать, що буквы тѣи — именно рускі; сего такъ бывъ боится (*Вестникъ*), якъ чегоъ запазданого и зачарованого (*Браво!*). Отчмѣнѣе мушу я его гдѣстѣ утихомиритъ; надѣюсь, що ему лико Русиния зроблю велику пріятельствѣ, коли скаже, що се именно только рускі буквы, сго на себѣ, его тысячилѣтніе наслѣдье, тое наслѣдье, котрого его пра-прадѣди отъ гордости уживали. Але коли бывъ именъ сего не розумѣє, то мушу его дуже жалувати (*Вестникъ*).

А теперъ, кон III., щоє нового: справедливець хоче бути такожъ справедливымъ. И спарадѣ онъ такимъ показався, самъ давъ менѣ еще одинъ доказательство, що уважати неправильнѣ тоб, о чѣмъ я и въ редѣ звавъ, що оно неправильне. Во коли говорить о хибності подписанія, то робятъ наразъ *salto mortale*, переходить до життя виборного Богородчанъ и каже: Здесса та жесь, якъ въ Иванѣ Мартинець бувъ членомъ избирчої комісії, але его подписанія можи подписаними на актѣхъ виборчихъ немъ только фігурує таїтъ третя особа Константина Крачника. Коли се правда, то въ союзії цѣлый актъ есть неправильнѣ, позаякъ только члени комісії мають право обов'язково подписувати акта виборчихъ, а якакъ третя неуважнена особа. При менѣ показати є поступовання при виборахъ до рады державної, который бы допускавъ таку субогнагуцю одного члена комісії. Якакъ жесь правою фігурує Константинъ

такъ Кравчикъ на тойъ документѣ и что
такъ явить за дѣло? А при тойъ еще имен-
но хибѣ одного лгательного подилю, черезъ
что цѣлый якъ стасъ неважніемъ. Такую
протое п. оправодавцемъ большинства за той
новый доказъ, бо колибы мое пересовѣдчные
о неправности выбору было вирочимъ осла-
блена, то симъ фактамъ п. оправодавецъ
большинства подиербы его озовомъ на ново.
(Дуже добре!)

Gardens 1901.

Процесъ нигилистовъ.

(五) 次要問題

Засуджений мали до вечеरа сльдуючого дня речинець для внесення зажалення неважливості розправи, тає того речинці однакож не скористали. При отчитанні засуду смерті Желябовъ, Перовські, Кibal'чичъ і Михайлова показались роїнодушними: Перовська просила, щоби не зважали на то, що она женищина, але щоби їй дали подѣлити судъївъ свою гонарішність; Кibal'чичъ пропри

бу своих товарищах, что выкрикнула, что она дивуясь, для чего
люди такъ даже переезжаютъ жить, Желобокъ остановился за Михайловскимъ и
заперъшь судівъ, что Михайловъ въ спрятаніи
агентству на царя съвсѣмъ по бранъ участни
Рысаковъ и Босе Гельфманъ буди при чи
танию засуду блѣдъ и похмурѣ. Кроме Же
лобока всѣ прошли о бѣгъ выроку. Ше
ренска, яко дворянка, не могла бути попы
щенна на подстать самого засуду судового
засудъ потребуяще еще потвержденія цар
скаго. Царь потвердивъ помимо того, по
мощи его просигти, щобы женщинъ

шарница мала его просить, чтобы не вспыхнула. Засуженные могли еще просить о уласканьи. Въ шести засуженныхъ только два, Рысаковъ и Михайловъ, да и то наложили своимъ адвокатамъ и подписаны прошения о уласканьи. Оба они еще на скорые могли быти уласкалены: Рысаковъ задалъ свои исповѣдности (19 лѣтъ) Михайловъ за-для того, что фактически и бывъ виновникомъ убийства царя. Трибуналъ судовый узнатъ ихъ недостойными уласкалены, однако же предложилъ прошения Рысакова и Михайлова; царь отклонилъ. Коли всѣ засуждены были послѣдній разъ зѣбрали въ сали судовой, Желобонъ попросилъ предсѣдателя, щобы позволить имъ изъ послѣднія розношатися, на що предсѣдатель позволилъ. Желобонъ обѣмины крѣпко своего молодого ученика Рысакова и поцѣлувалъ его въ Перовской два разы замѣтно конвульсивно стиснувъ руку, оттакъ всѣ разрозналиширо мѣжъ собою. На день 15 цвѣтня назначенна екзекуція. Днемъ впередъ обізвѣшено о томъ засужденныхъ. Ессе Гельманъ при тѣмъ обѣщано зѣмѣла. Коли пріѣхала до себе, заявила, що она бременна. Два зѣкаѣ склонстували правду того, а судъ отложилъ екзекуцію на інѣй ажъ до часу сї рознозанія. Для 15 цвѣтня зѣбѣтили попрѣдливованіе обѣствъ, що о 9 годинѣ ранѣ будеть явна екзекуція засужденныхъ въ Семилопѣтской площади. Тамъ износила шибеница на чорнѣю руштованію; балькон перечный бувъ три сажнѣ надъ землею; на інѣмъ було 5 обручиковъ съ заложенными шиурками. Коло шибеницѣ бувъ заняты сидѣть, мужикъ съ червоню бородою, мертвимъ лицемъ, съ четырьма криминальниками, за которыхъ два були засуджены на 10 лѣтъ, а два на 5 лѣтъ вазницѣ; криминальники були убрани въ овечї кожухи, съ выписанымъ чорно на плечахъ рокомъ засужденія. Катъ перебрався же на руштованію въ высокій чоботы, чорні штаны, чорні камизеди, а поверхъ цѣлого одѣя спустивъ чорную сорочку. За руштованіемъ столо-домонитъ, а въ нихъ смертельный китай зѣ серого цвѣлаху съ канузами. Велику Семилопѣтскую площадь окружило войско четырьмя кордонами (въ 4 линіи). Поза побокъ стояли тысячи цѣкаваго народа. Войско будишиемъ зверище до народа, плечими до шибеницѣ. Улицѣ, котрыми засужденіи мали ходи въ городской вазницѣ, рѣвно обсадили нардѣ. Напередъ тѣхъ офицеры, отгаки изъ заложенными списами, потомъ пер-

ший възъ съ засудженными. Възъ чорныи
конь чорий; на възъ два высоки столца съ
оплечниками до коня. На тѣмъ первомъ
възъ ехали Рысаковъ и Желабонъ. Рысаковъ
ограждено змѣинися отъ часу процесу; ме-
тавши блѣдый, съ страшнымъ позоромъ.
Желабонъ не змѣинися, только ноблѣдъ. На
дорогѣ бывъ хотѣнъ промолвить до народа
але заразъ забубнили бубны и заглушили
голосъ его бесѣду. Не могучи говорить
засуждены только клянчилъ народови. Кодъ
першій възъ приѣхалъ подъ шибеницу, и
мечники катя отвязали Рысакова и Жел-
абона отъ възъ, повели изъ рушитовища и у-
ставили обѣи себѣ при т. зв. ганьблачихъ
налахъ. Тымчасомъ настѣлъ другій възъ,
которимъ ехали: Кабальчицы, Перовска
и серединъ и Михайловъ. Зъ нихъ найменши
амѣнена и найпритомнѣйша Перовска. Съ
нимъ поступлено икъ съ попередиими. Ша-
родъ шафетомъ стояли: генералъ-прокураторъ
Плеве съ помѣщниками, полиціастъръ
Барановъ, генералъ и журналистъ, штабъ

ный лѣкарь и асистентъ для скончавшейся смерти. Началось читанье выроку. Всѣ звали шанки зъ головы, а засудженыхъ катятъ и пообѣзки здѣшими зъ головы канузы. По бѣ читанью выроку потунило на руштование 5 священниковъ. Засудженыя являются, цѣлаютъ по колѣка разбѣкъ крестъ. Желаютъ размозглить съ священникомъ. Священники здѣшили въ долину. Засудженіи еще разъ прощаются съ собою. Начали глухо бубны бити и били покали переводигати въ посыльную одежду, въ родъ мѣнина, въ который воушасъ пѣты преступника. Насампередъ Кабальчишевъ на-
тагнули канузу китѣлъ на голову, оттаскъ Михайлову, Церовской, Желабову и Рысакову послѣ стечения проповѣди; пайтглажшій инновникъ маѣтъ бути на самыи конецъ въ шанки. Михайловъ два разы урвалъ зъ разомъ. По скончавшейся смерти всѣхъ поизведенныхъ зложено трупы въ домонини а тѣмъ зноятъ до крытыхъ возбѣкъ и поховано на неизѣбомѣстца, имовѣрно на березѣ моря. По изложению домонинъ у возы розѣбрано зарыть цѣлое шибеничие руштование.

Враженіе между народомъ присутствую-
щимъ екзекуції было страшнѣе, — именно изъ
хвили, коли Михайловъ разъ по разу зъ
шибеницѣ урывається. Неменше враженіе на
народъ вызванило и екзекуції на Переокобѣ.
До послѣдней хвили все недовѣрили, чтобы
новѣшено женщины, бо, якъ забѣгно, вже
отъ 130 лѣтъ не было случаю отрачена жен-
щины. Имѣлись замѣтити, что жителѣ Пе-
тербурга, якъ се зѣбно спѣчать численный
кореспонденцій изъ заграницыахъ, загаль-
но надѣялись на уласкаленіе. Звѣстно
такожъ, что Соловьевъ, профессоръ фи-
лософіи изъ петербургскаго университета
и публичнѣйшій бчтитъ передъ численными
слушачками (около 1500) такожъ высказався
за уласкаленіемъ засудженыхъ и тѣмъ вы-
звавъ превеликій ентузіазмъ у своихъ слу-
хачьевъ. Проф. Соловьевъ, якъ доносятьъ, у-
важено за той бчтитъ. Однакожъ си послѣ-
дня нѣдомость потребуетъ еще подтверждения.

„Moskalofilskie agitacye“ середъ Поляковъ.

На потребуемо пригадувати безмірныхъ и неустающихъ клеветъ такъ польскихъ дніщниківъ, якъ и самыхъ польскихъ достойниківъ систематично розсвічанихъ о русофільськихъ, царославліванихъ, соціалістичнихъ и якъ тамъ ще називанихъ агітаціяхъ, якоби середъ руского священства и руского народа недесныхъ. Відомо жъ вѣймъ рѣчъ, що одна зъ високопоставленихъ особъ, польша нашентами такихъ клеветниць, узнала за бгноїдне и чесне, ізвѣсть передъ ВПр. Митрополитомъ згадати о "гравитації руского священства до Россіи"! Всѣ поясненія, всѣ оправданія зъ стороны Русинівъ були не менше систематично за- глушували новими клеветами о новихъ агітаціяхъ, а польща за тымъ малестовано людьми вояжними реваніями — очевидно беззуппішими, бо безпредметовими. Краківській "Czas" заговоривъ ізвѣсть о томъ, що "Kogota straciла zaufanie do Ryniow", а хочь мы свого часу домагались офіціального поясненія въ тѣмъ взглядѣ, — офіціальній органи мовчали и такимъ мовчаніемъ оправдовали кинену клевету, а бодай подномагали си ширитись. Тымчасомъ случився въ заходній Галичинії фактъ такъ въ тѣмъ якъ и въ многихъ вишихъ взглядахъ дуже характеристичный. Дій мазурскій громады, Кобзяни и Ленка, чуючись покри- вженными рѣшеніемъ серпантутового спору

въ корпть пана, наущеній акімомъ Томашемъ Pirožkiem, внесли петицію до царя Александра II о приклоннѣ патерніцію въ той справѣ серпнитутовѣ. Коли на туу петицію черезъ довгій часъ не получали відповѣди, почали угрожати черезъ австрійску амбасаду въ Петербурзѣ царску бгновѣдь и въ той способъ диперна дозналася австрійськое правлѣтельство о цѣломъ фактѣ. При тѣмъ замѣтио еще и то, что громада Ленка (Léka), а въгладно си рада громадска съ всіма формальностями, прописанными установою, обрадовала надѣ петицію до царя и повизла въ тѣмъ взглядѣ формальну ухвалу — одноголосну. Наѣтництво донѣдавшио о тѣмъ фактѣ бгь петербурзокон амбасады, заридало слѣдство, розкладало раду громадску въ Ленцѣ, а членіюк гроціадскаго начальства Кобыльни и Ленка потягнено до отвѣчальности. Быть се фактъ, о которомупольскій дневникъ въ зрозумѣльныхъ причинахъ або совсѣмъ не згадують, або закрываютъ скію лаконичною фразою „москальо-фильськихъ агитацій“. Видимо жадуютъ, що се не стало итъ всѣхдній Галичинѣ. Тогда то будибы посыпалися громы на Руенинѣ, руско духовенствѣ и т. д. Однакожъ Кобильне и Ленка, кроснянського поїту, лежать въ захѣдній Галичинѣ, а шматизмъ гр. к. перемискомъ епархії наїти не згадує о тихъ вѣтценостяхъ и не виказує на однон руског душѣ и громадахъ осен назны, ани нена тамъ руского священника, руского ли

ШЕРЕГЛЯ ГЪ ПОЛТИЧ

Австрійско-Угорська Монархія

(Ческій університетъ въ Празѣ гордчий велиденъ приносъ для славный подарунокъ, которымъ онъ тись не можутьъ, — а тымъ прости: национальный университетъ въ Празѣ. Поступи наивысшаго постановления университетъ праскій поддѣленый на два университеты съ красными языками выкладовыми: и и немецкими. Оба университеты будутъ мати одну и туо саму написаною Ferdinandea Universitas^a. Менъ просвѣти припоручено переведены по вышшаго постановления. Огъ и жите р. мають бути отвореній тымъ часомъ лишь виды: правничій и фіничныи; прочѣ два виды: же геологичний мають бути отвореніи. Чехи надіяютъ, скоро опосла, бо изъ

НОВИНКИ.

стю привернута внутренний способъ въ державѣ. — Другой мнѣніи, а особенно англійскіи, посчитаютъ еще дальше въ своихъ изгодахъ и говорятъ начать съ замѣтъ, наименъ конституціи. Ибо въ тыхъ докладахъ, какъ гр. Лорестъ Молиновъ предложилъ на разъ министровъ проектъ, чтобы окликнти депутатовъ въ всѣхъ губерній, изъ выключеніемъ Конгресскіи и Литвы, для уложения конституціи въ хлѣвъ обговорена высадка сенаторскихъ ревизій. Сей проектъ, пишутъ дальше, мѣсто быть изъ приказа царя Александра III переработанъ и розширенъ на цѣлу европею Россію, отъ же въ Конгресскіи и Литву, въ зѣстахъ предложенъ и принятъ на разъ министровъ. Царь мѣсто ходитъ на себѣ проектъ, лише только его переведеніе оставитъ на позади.

Тѣ послѣднія вѣсти выдаются намъ совсѣмъ недостовѣрными, а що наименѣе передаваемыя, Россія, послѣ страшныхъ застороѣй, все еще находится въ вынужденномъ статусѣ внутреннаго законоуту и не повернула до нормального стану, чтобы иже теперь могли стоять на дневидѣйшемъ порядку основнаго и далѣослагаемаго реформы, а тѣмъ бѣлье проекты конституціи. Дѣятельность правительственныхъ органовъ все еще зверска и передовѣсь на привореніе заключенного спокою и на вынужденное нигилизмъ, которыхъ организаціи существование и теперь проявляютъ многими несподѣянными обѣзами. Въ ночи изъ 9 (21) на 10 (22) с. ѿ. породниконо въ Москвѣ члены бѣльи революційны. Всѣ тѣ бѣзы носили письма: «политический комитетъ народной воли» и вызвали народъ до помѣты за отравленіе бѣльи революціонеровъ въ Петербургѣ. Въ Москвѣ здѣшніе двѣхъ порядко убраныхъ людей, разѣдающихъ плакаты на мурѣ. Такожъ въ Петербургѣ и Вильна доходятъ новыя, члены вѣсти «арештованыхъ», одинакожъ тѣхъ суперечи и въ части недостовѣрнѣй, що гдѣ доѣзжаетъ правды. Се тѣльно рѣчь новыя, що въ Россіи еще написаны десеты загадные замѣщаны и неизвесто що до будущности. Вѣсти, якъ мы сдержали изъ-за кордону, малютъ тамошне положеніе въ дуже темныхъ барнахъ, именно задня загаднаго замѣщаны и неизвесто, що може черезъ день статься и на яку дорогу повернется внутреннѣе житье державы. Тоже не можемо погрѣти вѣсты англійскіи газеты о ухваленіи и одобрѣніи царемъ проекту конституціи, тѣмъ менѣе, що конституційны проекты оголовушаны въ англійскіи часописахъ, якъ знаемо въ достовѣрного жерла, фабрикано самыми корреспондентами, занадлимы за сенсаціями. Въ всѣхъ вѣстѣ еще наибольшее имонѣре донесеніе Köl. Zug., которые показує, що въ лонѣ самого правительства спираются три рожнородніи направления: строгореакційн. и конституційно-либеральне, якъ лѣвѣ крайности, посередѣ которыхъ стоять направление национально-либеральное. Представительства строгомъ реакциѣ являются Строгоновъ и всѣ кн. Володимиръ. Котро направление возмѣ въ верхъ, гдѣ тендеръ еще предсказатъ.

(Новый начальникъ прасомого комитету.)

Прав. Вѣстникъ оголосинъ вже именованыи кн. Ваземскаго предсѣдателемъ «головнаго комитета по дѣламъ печати» — изъ мѣстце уступившаго Абазы. Якъ вѣстно, скога дуже приказано повитано именованіе сената. Абазы головнными цензоромъ изъ мѣстце Григорія, который безпощадно придушивалъ свободу прасы. За часѣи цензорства Абазы спрадѣ много подекашло россійской прасѣ, и бѣзъ першій привозилъ такожъ на гдѣсякъ выданія изъ малорусскіи языкѣ. Россійска праса заговорила свободнѣше о потребахъ народныхъ, о недостаткахъ державнаго устроѧ внутреннаго и много тѣмъ признавалася до разъясненія загаднаго положенія и до перенесенія реформъ, тѣхъ которыхъ первицѣ приготовляемы були сенаторскіи ревизіи. Дочернія атентатъ на царя Александра II вызвалъ бѣлью строгость цензуры, съ чимъ имонѣро негодившися Абазы и уступиша вѣстъ скога становища головнаго цензора. Новый цензоръ кн. Ваземскій есть сыномъ вѣстнаго россійскаго писателя, довѣрѣ либерального крою. Чи кн. Ваземскій буде хотѣть на отѣльно либеральнѣй, якъ его попередники Абазы, не знать, але загадно уважаюша въ Россіи уступище Абазы яко либеральный зоротъ изъ полекшию цензурѣ строгости.

(Малорусскій языкъ въ Россіи.) Гдѣаки вѣстники, а именно Dziewnik рол., вспомнили нашу вѣдомость, будто бы центральныи комитетъ въ Петербургѣ призволивъ въ выданіи зборника «Луна» въ малорусскіи языкѣ, и подаютъ, що вѣстъ о ученіи для малорусскаго языка въ Россіи що само неизвестнѣй. Супротивъ того жадно заявляти, що наша вѣдомость о выданіи «Луны» въ малорусскому языкѣ есть доказательство. Ибо въ поѣздахъ вѣдомости въ Украни, выѣзжайши изъ Кіевъ искладъ Голода «Васильконочъ» на малорусскому языку, а такожъ получено приложеніе печатаныя кольмокъ поменишихъ малорусскіи книжочки. Все то разомъ, разумѣется

само собою, що есть еще привершиемъ по-ионъ способъ рускому языку въ Россіи, одинакожъ гдѣ запечати, що єсть не-таки значнно болѣго вѣтъ руского языка Россійскїи газеты, якъ «Одеоскій Вѣстникъ», «Політъ», журналы «Вѣстника Европы» «Слово» и т. и. не перестаютъ домогатися, щобъ малорусскій языкъ заведено въ школахъ. Розумѣется, що со все дуже немиле гаражицъ Полікакъ, который всѣхъ ду-сятъ рускій языкъ и рускую народнѣсть, въ ходи, коли начнѣть таи имена тѣхъ имена-дикена Россія, хотѣ дерхава абсолютнѣстична, починае давати пѣхту рускому языку!

(Межнородна конференція изъ спраемъ вѣдомства полит. переступничихъ.) Россійскѣе правительство предложило европеокомъ державамъ, скликати межнородную конференцію, которая бы установила принципы о взаимнѣмъ выдачаніи подъ переступничкъ. Ихъ звѣщають, Англія и Франція отнеслись неприхильно до сего предложения Россіи такъ, що конференція правдоподобно не збереся.

Франція. (Вѣтвь противъ Тунису.) Вѣдома противъ Тунису розочаса. Ген. Льюисъ встутина днія 12 (24) с. ѿ. въ гравицѣ Тунису на полууди землѣ Крумадѣ, который занимаетъ обширь захдно-пѣвѣтнѣй посѣдостій тунетанскіхъ. Днія 14 (26) бѣлоковано мѣсто Кефѣ, которое по ма-лоби снѣгъ поддалося. Французскіи фрегаты въ пракѣ разбили твердину на островѣ Табакра и высадила войско на сухоходѣ. Французскіи войска посушаютъ щоразъ дальше. Тунискіи бѣл въ денешніи до лорда Грандина запретовани противъ нарушения границѣ черезъ Французь и предкладася европейскими германцами, чтобы они рѣшили, о сколько оправданы жалобы и жадны французскіи; Тунисъ, яко часта турецкимъ державы, мае право жадати онѣкъ европейскіи державъ, тому то й просигъ бѣл о ихъ по-ионѣ. Такожъ и турецка порта высадила въ тѣй сирии поту до европейскіи державъ.

Нѣмецкія. Въ второкъ розочаса посѣдна сессія нѣмецкого райхората. На дневидѣйшемъ порядку було предложеніе закона о урядовомъ языкѣ въ красовѣтѣ выѣзди въ Альзасію и Лотарингію, который складася въ посѣдѣ и завѣдуетъ справами обоихъ анкетованихъ країнъ, подобно якъ у насъ сеймъ. Деси можна было членамъ альзаско-лотаринскаго выѣзду країнскаго раз-правляти и урядовати такожъ въ французскомъ языкѣ. Нѣмецкое правительство бажаючи згерманизовать обѣ краї, внесло проектъ закона, посѣдя котрого въ краевѣтѣ выѣзди Альзасію и Лотарингію мае быть выключено лише нѣмецкій языкъ языккомъ урядовомъ и вѣтъ члены маютъ уживати выключено лише сего языка. Можна обавляти, що така насилия мѣраскорѣ разъѣзять любдѣтъ Альзасію и Лотарингію яко поможе германізациіи країнъ, праца колисъ то нѣмецкіхъ, але теперъ вже вновѣ сферанужденыхъ.

Греція. Справа греко-турецка не поступила напередъ. Грекія не приклоняется до уступи въ користь Туреччини и готова здѣся, довести цѣлый спѣръ до крайности — до вѣтни. Въ тѣмъ воеинѣтѣ ду-ся ведеся агитација въ цѣлѣй Греціи. Туреччина въ свои стороны заброяла и збирае войска на границахъ Греціи.

Интерпеліація до ц. и. старости ярослав- скаго, п. Бенешка.

Прошуко намъ ласкаво отповѣти: 1) Длачого не направлено деси дороги, пымуженіе Слономъ ѿѣ на початку марта с. ѿ. въ селѣ Неликовичахъ? 2) Длачого въ тѣмъ селѣ для несподѣяныхъ проѣзжихъ не поставлено піаконъ табличѣ съ пачиою, куды посовану дорогу належить обѣйтити? 3) Чого нико не настас на то, щобъ такъ само якъ для охорони грунтѣвъ кн. Юр. Чарторыскаго не побудовано бодай одногати для охорони хлопескіи грунтѣвъ въ Неликовичахъ? 4) Чому въ тѣкъ званихъ «вѣյскіихъ скѣлѣвъ drzewek», подъ котрѣ скѣлы забрано спорѣ канаки плюснѣскіи гроадскіи, нема візкихъ деревець? 5) Коли и кто возмѣсся сѣти піаковѣ видмы изъ пашомъ поїтѣ? 6) Чому вже разъ не построитъ ц. и. староство порядного моста на Либачовѣ въ селѣ Монастырю, по котрѣ можна быти не наразишиши на рунтуру. Всѧ експлица называся генералнѣй мостъ «ортгіяномъ» въ фабрикѣ «Запоградъ & съпътє», бо и спрадѣ покладеніи тамъ затры на помостѣ склучуть подъ колесами, яко настоящій клаишъ. Отъ теперъ выбрано на направу сего мосту отъ Монастыря по 2 вѣтъ отъ шумеру, та чи въ того якій хесстѣ? Чому не построится никто, щобъ себѣ якъ 30—40 метровъ довгї мостъ перешовъ на фонѣ красавы?

Оплакуючий прасишио податки.

судове, которые выѣзжы предѣл, чи вѣна та-же изъ галицкіи магістратѣ, который по-иниціаѣ будь або постаратися въ большіи из-порахъ або означить, сколько обѣбъ має вѣ-стити тай фатальныи порогъ, — чи може несогорождостъ перенозничкъ сталаася причиной тогого страшного исчастї?

Нападъ розишкаюви. Въ Дунайсканѣ пѣловъ, заливницѣвѣ начала шайка злочин-цѣвъ зъ посадѣвакъ на второкъ пѣдася съзѣтъ Великоднѣхъ на добѣ неприсутнаго зла-тителя, таъ що однѣ высадили бѣло въ дворѣ, другиѣ висажали дверѣ въ стайнѣ. Служба однакъ збудилась и почала стрѣляти. Тогда злочинцѣ поутѣшили, донави ско-пѣтъ вѣзинѣ, зъ которыхъ однѣ чекати на нихъ за селомъ, другіѣ за садомъ подо дворомъ. Хотѣ вѣле село лежитъ въ долѣ окружено докола горами, разбивши угли о-ланы безъ перешкоды. Убѣдомленій о тѣмъ жандармы не явились еще другого днѧ по-увѣдомленію.

Зъ Перемышля: Устанъ для това-риства подъ именемъ: «Бурса для дѣ-чать руско-католицкого обряда въ Перемышль», предложенный Вѣс. Намѣстничеству днія 28 и. с. марта 1881, зеставъ отѣтно до §. 7. закона о стоваришахъ въ 15. ли-стопада 1867. ч. 134. затвердженъ. Привилегиціи комитетъ занесшиа тому вѣхѣ добромысличнѣхъ и жиличнѣхъ народному дѣ-ду мужѣвъ на первый загальний зборъ въ цѣлѣи выбору дефинитивнаго выѣзду на днія 2. маля 1881 и. с. точно о 1/2 годъ зъ походи до ко-мнаты «Рускіи Бѣсѣды» и запрошуве до якъ начисленнѣйшаго встутила въ члены «Бурсы для дѣ-чать руско-катол. обряда въ Перемышль». — Перемышль, днія 29 цвѣтня и. с. 1881. Отъ провізоричнаго комитету занесшиа основаніемъ бурсы для дѣ-чать въ Перемышль.

Въ Щавнѣмъ, на станицѣ луковской жеѣзинѣ, згорѣла спина дніямъ церкви до самого грунту.

Мукачѣскій епископъ Пасторій, якъ звестно, вдовецъ и отецъ колько дѣтій, отданъ одну свою дочку, якъ зачуваэмъ, — за лутра.

Россійска царева, якъ пишутъ газеты, заслабла тажко въ Гатчинѣ зъ прати-ни чистыхъ пароконзѣмъ гіотеричнѣхъ, которыхъ подпадає отъ часу замордованіи царя. Кажуть такожъ, що царева поронила передавася. Хороба царевої такожъ дуже занепокоила царя, що ухиливши сөвѣтъ бѣтъ працї.

Зъ Петербургѣ телеграфують до «Kölnische Zeitung», що виера мало наступити оголошеніе послѣднаго рескрипту царя Александра II, о котрѣ то рескрипти писали многіе газеты.

Отецъ Кібальчича, православный сви-щенникъ, новійся въ Москвѣ, не можучи перенести на себѣ отрашної долї свого по-кійного сына.

Въ Петербургѣ не отбувся сего року пѣдася Великоднѣхъ свѧтъ ани походъ царскок родини и цѣлого двора до церкви, ани гратулацийне принять, якъ се доси було въ звичаю.

Представленія театральне въ Россії, завѣшаніе зъ причини жалобы по царю, по-зволено зионѣ давати, а то почавши отъ днія 2 маля с. р.

250 кіѣвѣ дѣстакъ, якъ пишутъ газеты, каго Фролопъ за то, що пѣдася ег-зекуціи 5-ехъ въ Петербургѣ бути совсѣмъ піаки.

Въ Женевѣ появилася за призложеніемъ польскіи піакати отъ протестомъ про-тивъ евентуальному въкананю кары смерти на Гессе Гельманѣ. Протестъ той пѣдасиали р旤жній товариства, редакціи газетъ и много поодинокихъ осбѣ.

На могилѣ поївѣшеннѣхъ цареубий-цѣвъ на цвинтарі Преображенському найдено цвѣти и табличу съ написю: «мѣсть».

Въ Москвѣ найдено пѣдася Великоднѣхъ свѧтъ въ рѣжнѣхъ частяхъ мѣста деревляніи писанки, въ которыхъ мѣстились революційній прокламації.

Въ школѣ статової въ Кутахъ старыхъ зеставъ именованій Икона Трембіцкій дѣ-стично учительствъ, а Антоніна Кригеръ дѣ-стично учителькою.

Якъ то цвите языкъ польскій у braci mojzeszowego wuzpania, нохай по-можуть за доказъ слѣдуючій цертіфікатъ съ печаткою однога ради гроадскон, виставленый черезъ Хайима С.: «Poświatczam, że Abraham Bloch odsila dwie worki wlosie wiebaowych w waga 70 kilo na stacjia koñcowu rawordzic do Stacia Hendkisla a tu wlosy wychodza z takie miedzysci gduzis zjadna zataga awie w okolicach nie ranije». Помѣдно дивозгаданого мѣжнинно языково написать однѣ жадь зъ Перемышля изъ аркуши конвиршиїномъ, призначаючись, розумѣться, до польского языка домашнаго: «Ma sierpi kury i na glowa raganis».

Великій мачеври осінній отбудутомъ въ вересні пѣдъ Перемышлемъ, на котрѣ має приїхати кромѣ архіканціи Альбрехта такожъ престолонаслѣдникъ Архіканціи Рудольфа.

